

DEMONSTRATIONER FOR FRED OG NEDRUSTNING

Af Dorte Ellesøe Hansen og Anette Eklund Hansen

Danmarks medlemskab af NATO har i perioder rejst folkebevægelser imod de beslutninger, Danmark var en del af på det sikkerhedspolitiske område.

I 1960'erne markerede påskemarcherne fra Holbæk til København en stor modstand mod atomvåben. Det var organisationen Kampagnen Mod Atomvåben der stod bag. Her samledes forfattere, universitetsfolk, fredskæmpere fra 1950'erne og politisk aktive, bl.a. fra det nystiftede SF. Protesterne lykkedes, idet regeringen besluttede et nej til atomvåben på dansk grund.

I slutningen af 1970'erne skærpedes modstanden igen mod NATO og den stadig mere konfrontatoriske sikkerhedspolitik overfor Sovjetunionen, som den amerikanske præsident Ronald Reagan stod i spidsen for. Det var beslutningen om opstilling af 572 mellemdistance-atomraketter i Europa og oprettelse af våbendepoter i NATO-landene, som svar på Sovjets opstilling af SS20 raketter, der ansporede aktivister til en revitalisering af fredsbevægelsen. Det var organisationer som: Kvinder for fred, Samarbejdskomiteen for fred og sikkerhed, Nej til atomvåben, centrumvenstre partierne og deres ungdomsorganisationer, politiske grupperinger på venstrefløj, Fagbevægelsen for fred, Lærer for fred, Kunstnere for fred osv., der dannede en bred folkebevægelse for fred.

Nye og gamle organisationer stillede krav om nedrustningsforhandlinger, ingen opstilling af atomraketter i Europa og oprettelse af atomvåbenfri zone i Norden, og nogle krævede også, at Danmark skulle melde sig ud af NATO. Der blev afholdt fredsmøder og konferencer i Danmark, Norden og Europa, og mange aktivister samledes til fredsdemonstrationer i hele Danmark. På de følgende sider viser vi nogle plakater fra den danske fredsbevægelses demonstrationer. De udvalgte plakater er fra Arbejdermuseets og Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkivs plakatsamling fra 1960'erne til 1980'erne.

FOLKEAFSTEMNING OM NATO

VENSTRESOCIALISTERNE

NATO-medlemskabet var uopsigeligt de første 20 år, og politikerne forlængede det i 1969 uden som lovet først at høre befolkningen. Venstresocialisterne ønskede debat og gennemførte i november 1968 en kampagne for afholdelse af en vejledende folkeafstemning, og vilkår for en isoleret neutralitet.

20 organisationer mod Nato

Disse organisationer finder, at medlemskabet af NATO ikke tjener danske interesser. Vi appellerer til andre, både organisationer, arbejdspladser og enkeltpersoner om tilslutning og støtte til det fortsatte arbejde for at Danmark genvinder sin handlefrihed.

Socialistisk Folkeparti
Forsvarsmilitærklubben, Nord
Danmarks Arbejdsråds Råd
Danmarks Socialdemokratiske Ungdom
Socialistisk Folkepartis Ungdom
Egenrådets kommunistiske Arbejdere
Elevér
Studebinderklubben af 1918
Arbejds-Museet
Danish Professionals
NATO-kravet 83
Samløbet for Danmarks udtræden af NATO
Tjenesteløse, Kvinder
De Gule Vennekøretøjer
Danmarks Kæmpe for Arbejdernes Interesser
Jern- og Betonarbejdernes Fagforening
Maler- og Malerassistenternes Fagforening
Malerens Fagforening
Musikanternes Fagforening
Fri Danmark

Selv om der var bred tilslutning til Danmarks medlemskab af NATO, arbejdede mange grupper og organisationer på venstrefløj for Danmarks udtræden af NATO. I august 1969 arrangerede 20 organisationer en fælles anti-NATO uge. Ugen sluttede med en demonstration og uddeling af plakater og løbesedler.

DANMARK UD AF NATO

25 års
NATO
mere
end
nok

Danske Kommunistiske Ungdom
DKU

De socialistiske partiers ungdomsbevægelser engagerede sig i modstanden mod NATO. Selv om "ud af NATO" ikke havde den største bevågenhed i Danmarks Kommunistiske Ungdom (DKU) agiterede organisationen imod NATO i 1974, 25 året for medlemskabet af NATO.

4. april -35 år i NATO er nok!

**Danmark
ud af NATO**

**Nej til krig
-stop USA
og Sovjet**

**Væk med baser
og forstærkningsaftaler**

DKP/ML.
Marxistisk-Leninistisk Parti

Griffenfeldsgade 22
2200 København N
Tlf. 01 · 37 26 86

1984 var et stort år for fredsbevægelsen i Danmark. Danmarks Kommunistiske Parti/Marxister-Leninister deltog også i protesterne mod "USA's og Sovjets febrilske krigsforberedelser", mod baser og medlemskab af NATO. Plakaten er fra 1984.

-VI KRÆVER STADIG BESKED

OM
NATO-BUNKEREN I RAVNSTRUP
-OG DERFOR ARRANGERER
KVINDEFREDSLEJREN
HVIDEVEJ 13, MØNSTED, 8800 VIBORG.
STØR AKTION D. 20/10.

<p>FRA LØRDAG D. 13./10. ER ALLE KVINDER VELKOMNE TIL AT DELTAGE I IKKE-VOLDS TRÆNING I LEJREN, PLANLÆGGE AKTIONEN & DISKUTERE LEJREN & DENS FREMTID. PRIS FOR FORPLEJNING 15,- PR. DAG.</p>	<p>FÆLLESTRANSPORT FRA HANS KNUDSENS PLADS LØRDAG D. 13.10.84 KL. 7.00, RETUR SØNDAG D. 21.10.84, ANKOMST KL. 20.15 - PRIS 300,- KR. ELLER FREDAG D. 19.10.84 FRA KØB. HØVEDBANEGÅRD KL. 16.35, HJEMME D. 21.10.84 KL. 20. TILMELDING SENEST D. 2.10.84 HOS KIRSTEN 01-625869. INDBETALING PÅ GIRD 154281</p>
--	---

300 kvinder anlagde i 1984 en fredslejr ved den nybyggede atomsikrede bunker i Ravnstrup nær Finde-
rup. De søgte svar på spørgsmål ang. dens anvendelse. Bunkeren, som angiveligt skulle beskytte ledende of-
ficerer i en evt. luftkrig, blev nedlagt i 2013, mens lejren lukkede efter et år.

USA-IMPERIALISMEN UD AF EUROPA! YANKEE-MORDER GÅ HJEM!

Danmark ud af NATO – NATO ud af Danmark
NEJ TIL AMERIKANSKE FLY-BASER OG TROPPER!
BEKÆMP NATO OG WARSZAWAPAGTEN

Demonstration d. 10. juni

Den amerikanske ambassade kl. 16.30

Tale af bl.a.: John Max Pedersen
Anni Hansen

Arr.: Folkefronten mod Krig, Reaktion og Fascisme

Der blev indledt nedrustningsforhandlinger mellem USA og Sovjet i slutningen af 1981. Herefter optrappede fredsbevægelserne i Europa og Danmark deres aktiviteter. Folkefronten mod Krig, Reaktion og Fascisme blev stiftet i juni 1982. Folkefrontens grundlag var antiimperialistisk og var vendt både mod USA og Sovjet.

**NEJ TIL NATO BASE
»DANMARK«**

KOMM. S. Danmarks kommunistiske Studenter

Kvindernes fredslejr tæt på NATO-bunkeren ved Ravnstrup fik stor betydning som inspiration for fredsbevægelsen. Fra fredsmøder og demonstrationer lød støtteerklæringer, og plakater som denne fra Kommunistiske Studenter fra 1984 viste utilfredsheden med en NATO base på dansk jord.